

**Komentarze do USTAWY z dnia 26 maja 2023 r.
o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci
przesyłowych oraz niektórych innych ustaw**

1. Projekt ustawy rozszerza specustawę dotyczącą **sieci przesyłowych** (ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych) na **sieci dystrybucyjne oraz inwestycje współtowarzyszące**. Sieci dystrybucyjne oraz inwestycje współtowarzyszące oznaczają: w szczególności budowę lub przebudowę obiektów, urządzeń, sieci i instalacji, a także innych obiektów takich jak sieci gazowe, kanalizacja, drogi, stacje ładowania itd., powiązanych z siecią dystrybucyjną o napięciu równym lub wyższym niż 110 kV. **Projekt zmian nie jest związany z ustawą o przygotowaniu i realizacji obiektów w zakresie energetyki jądrowej i obiektów towarzyszących (istnieje; w marcu 2023 r. zastąpiła Prawo atomowe z dnia 3 października 2008 r.)**
2. Ilekroć w przepisach jest mowa o strategicznej inwestycji w zakresie **sieci przesyłowych**, rozumie się przez to strategiczną inwestycję w zakresie sieci dystrybucyjnych (**110 kV**).
3. **Wykaz inwestycji** ma być przedstawiony przez **Radę Ministrów w drodze rozporządzenia (choć formalnie stanowi już załącznik to ustawy)**.
4. Po wystąpieniu o opinię w sprawie planowanej strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej, właściwy organ ma 21 dni (**całkowicie nieracjonalny, zbyt krótki czas**) na jej wydanie (**jeżeli nie zostanie ona wydana w terminie traktowane jest jako brak zastrzeżeń**).
5. W postępowaniach dotyczących **strategicznych inwestycji w zakresie sieci dystrybucyjnych**, organem właściwym do wydania decyzji jest **właściwy miejscowo starosta**.
6. Uproszczeniu ulegają przepisy o wywłaszczeniu nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.
7. **Nie wymaga decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę**, ale wymaga zgłoszenia: rozbiórka **napowietrznej linii energetycznej** o napięciu znamionowym **wyższym niż 1 kV i niższym niż 110 kV**. (dla sieci nN nie ma w ogóle warunków, a są to sieci przeznaczone w TEE jako pierwsze do komunalizacji).
8. Doprecyzowanie obowiązków i rodzaju informacji przekazywanych do operatora informacji rynku energii, w tym imię i nazwisko, PESEL, adres email, numer telefonu, adres zamieszkania, nazwa prowadzonej działalności ... **Dystrybutorzy są odpowiedzialni za przekazanie do OIRE informacji o PPE w terminie 39 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. To jest zaciskanie pętli na transformacji energetycznej innej niż obecna rządowa, do energetyki WEK-EJ(iOZE), całkowicie sprzeczna z TEE**.
9. Można żądać ochrony danych osobowych w systemie OIRE, **o ile nie zakłóci czynności związanych z uruchomieniem OIRE. Droga do autorytaryzmu, państwowego korporacjonizmu i oligarchizmu, całkowicie sprzeczna z TEE**

10. Udzielenie zezwolenia, powinno być poprzedzone rokowaniami z właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości o uzyskanie zgody na wykonanie prac. Rokowania przeprowadza osoba lub jednostka organizacyjna zamierzająca wystąpić z wnioskiem o zezwolenie.
11. Właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości jest obowiązany udostępnić nieruchomość w celu wykonania czynności związanych z **przebudową**, konserwacją oraz usuwaniem awarii ciągów, przewodów i urządzeń.
12. Zmiany w zakresie sposobu zagospodarowania gruntów leżących w odległości nie większej niż: 25 m – 220 kV, 40 m – do 400 kV; 70 m – powyżej 400 kV, 25 m – HVDC i żyła powrotna.
13. W przypadku gdy inwestycja celu publicznego jest lokalizowana częściowo na terenie zamkniętym ustalonym przez ministra właściwego do spraw transportu, organem właściwym do wydania decyzji w odniesieniu do całości inwestycji jest organ właściwy dla części inwestycji zajmującej większą powierzchnię, a w przypadku inwestycji liniowej – organ właściwy dla dłuższego odcinka inwestycji.
14. Określenie warunków magazynowania LNG. **Rozbudowa infrastruktury paliw kopalnych, kiedy trzeba je wygaszać, oznacza blokowanie TEE.**
15. **Wykaz linii i innych inwestycji w sieci przesyłowe 400 i 220 kV: 52(2015) → 83(2023).** Wprowadzona wykaz strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych jest w pierwszej części (do punktu 52) **identyczny** jak w ustawie z lipca 2015 r, ale **rozszerzony dodatkowo o 31 inwestycji sieciowych w sieci przesyłowe** a także bez podania enumeratywnie inwestycji w budowę lub przebudowę linii NN niezbędnych do zapewnienia zasilania na **potrzeby rozwoju przemysłu**, oraz do budowy zespołu wyprowadzenia mocy z jednostki rynku mocy wytwórczą **objętą umową mocową** z okresem trwania obowiązku mocowego wynoszącym **co najmniej 5 lat** o mocy **nie mniejszej niż 50 MW**. **Inwestycje nastawione na wielką energetykę, przy uwzględnieniu założeń sprzed 8 lat (2015), oraz dodatkowe wynikające z budowy energetyki offshore i energetyki jądrowej.**
16. **Wykaz linii 110 kV: 2015, nie było → 81(2023).** Wprowadzona wykaz strategicznych inwestycji towarzyszących o napięciu równym lub większym od 110 kV, obejmujący 81 pozycji. **Całkowicie niepowiązany z lokalnymi potrzebami elektroprosumeryzmu dla 70 miast 50 tys. do 500 tys. mieszkańców, poza miastami w aglomeracji.**

Konkluzje

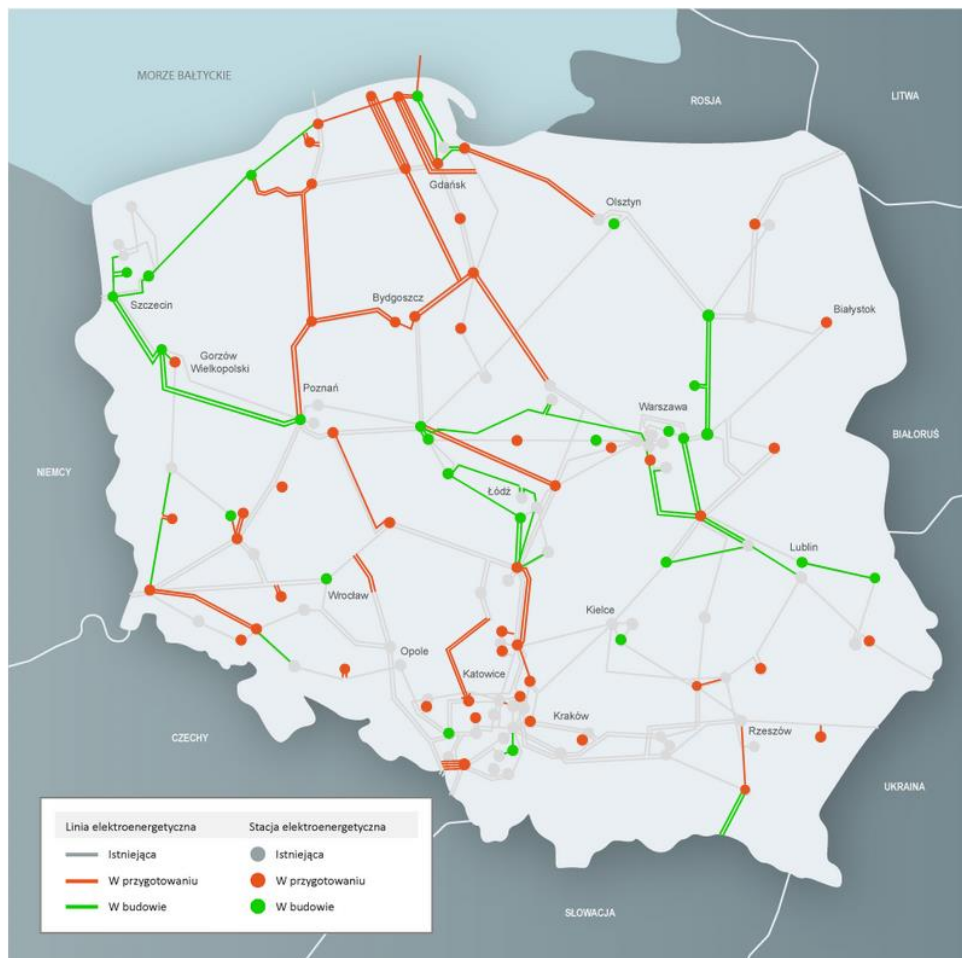
Punkty: 1 do 7 – ukierunkowane na zablokowanie TEE (w wymiarze energetycznym, ale jeszcze bardziej w wymiarze społeczno-politycznym), której Białą Księgę przyjęła Komisja Nadzwyczajna ds. Klimatu jednogłośnie 6 czerwca, w której społeczna gospodarka rynkowa (chroniona przez Konstytucję RP, punkt 20) jest filarem/fundamentem. Na taką intencję wskazują jednoznacznie proponowane zapisy: intencjonalnie nieprecyzyjne, pozostawiające swobodę politykom, państwowej korporacji i oligarchom energetycznym, wszystkim tym, którzy już okrzepili przez całkowicie nieracjonalny proces centralizacji i nieprzejrzyste umowy w sferze przekształceń własnościowych (proces super konsolidacji Grupy PKN Orlen!!!) z jednej strony oraz uwalnianie PGE (za pomocą NABE) od aktywów WEK-PK przeżartych korupcją i obciążonych gigantycznymi kosztami

osieroconymi, po to, aby stworzyć „czempiona” EJ, który dalej będzie się mógł zadłużać bez żadnej kontroli społecznej.

Punkty: 8, 9 – OIRE (wrzutka!!!) – całkowicie scentralizowany system informacji zmierzający wprost do autorytaryzmu władzy politycznej państwa za pomocą państwowego korporacjonizmu.

Punkty: 10 do 14 – regulacje blokujące TEE. Ograniczają rolę lokalnych inwestycji i preferują duże, rozumiane również jako wymuszenie działań poprzez organ odpowiedzialny za większą część inwestycji. W przypadku linii – organ właściwy dla dłuższego odcinka inwestycji. Wprowadzona są również ułatwienia w inwestycje związane z LNG, a w szczególności możliwość jego magazynowania i zwiększenia roli gazu. W sytuacji jego koniecznego wykazania w modelu TEE.

Punkty 15, 16 – utrzymanie wszystkich inwestycji, w tym również tych związanych z elektrowniami węglowymi i konieczności wyprowadzenia z nich mocy. Zwłaszcza, że w ciągu 8 lat od wprowadzenia ustawy (2015 r.) sytuacja diametralnie zmieniła się. Konieczne są w pierwszej kolejności plany odejścia od energetyki węglowej, a dopiero w następnej kolejności racjonalna rozbudowa sieci, nie w kontekście rozwoju wielkich bloków, a energetyki rozproszonej. Inwestycje w sieci 110 kV, związane są z inwestycjami w zdolności przesyłowe sieci NN, a nie związane z realnymi potrzebami 70 miast 50 tys. do 500 tys. mieszkańców poza aglomeracjami. Na rysunku przedstawiono plany rozwoju sieci przesyłowych, proponowane przez PSE i umieszczone w wykazie do ustawy. Plan pokazuje, że nie ma ukierunkowania na potrzebne zdolności przesyłowe związane z wyprowadzeniem z elektrowni wiatrowych offshore i elektrowni jądrowych. Inwestuje się pod kątem, zasilania z elektrowni offshore i energetyki jądrowej również obszarów wiejskich. Jest to kompletnie nieracjonalne!!!

Załączniki

Uwagi: załączniki 1 do 3 pochodzą z Białej Księgi TEE (Transformacja Energetyczna do Elektroprosumeryzmu); materiały źródłowe pochodzą z platformy PPTE2050. Pokazują one sprzeczność między planem rozwojowym sieci proponowanym w ustawie a racjonalną transformacją (TEE).

1. Polskie strukturalne niedostosowanie energetyczne w świetle koncepcji TEE

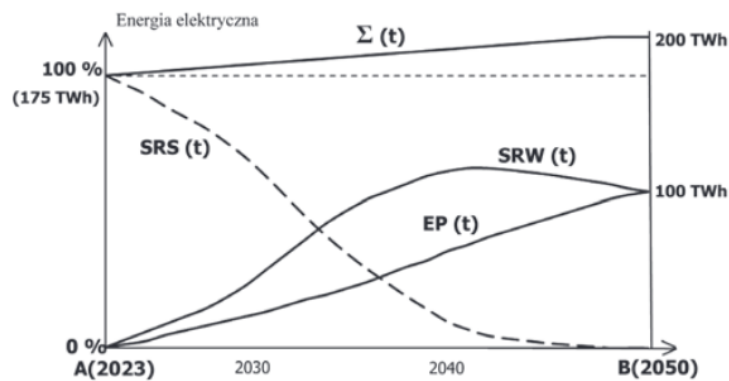
Rys. 2. Polskie strukturalne niedostosowanie energetyczne w świetle koncepcji TETIPE (przestrzeń poszukiwań obejmująca rynek schodzący elektroenergetyki WEK)

2. Obraz błędnej strategii rozwojowej.

Tabela 1
Obraz (błędnej) strategii rozwojowo-inwestycyjnej KSE na przykładzie źródeł wytwórczych

Lp.	Lokalizacja bloków wytwórczych	Moc, MW	Rok uruchomienia
Bloki na węgiel kamienny			
1.	Łagisza	450	2009
2.	Kozienice	1075	2018
3.	Opole x 2	2 x 900	2019
4.	Jaworzno	910	2022
5.	Razem, węgiel kamienny	4235	(-)
Bloki na węgiel brunatny			
6.	Pątnów	475	2008
7.	Bełchatów	856	2014
8.	Turów	496	2021
9.	Razem, węgiel brunatny	1827	(-)
Bloki gazowe			
10.	Płock	596	2018
11.	Włocławek	463	2017
12.	Stalowa Wola	450	2022
13.	Żerań	500	2022
14.	Dolna Odra	2 x 700	2023
15.	Grudziądz	518	2027
16.	Ostrołęka	750	2025
17.	Razem, gazowe	4177	(-)

3. Trajektoria bilansu TEE

Rys. 1.1. Trajektoria bilansu TETIP(A→B) w osłonie krajowej
 $OK(PL): \Sigma = SRS + SRW + EP$

trajektorie: $\Sigma(t)$ – krajowa produkcja brutto;
 $SRS(t)$ – produkcja brutto na rynku schodzącym;
 $EP(t)$ – produkcja elektroprosumencka brutto (OZE)
bilansująca się w elektroprosumenckich osłonach kontrolnych
(produkcji pozarynkowej, na potrzeby własne);
 $SRW(t)$ – produkcja brutto (OZE) na dwóch wschodzących
rynkach sieciowych korzystających z infrastruktury sieciowej
operatorów OSD (rynki 1) oraz operatora OSP (rynek 2)

4. Sieci 400-220 kV – metropolie 0,5 – 2 mln mieszkańców, infrastruktura krytyczna (transport lotniczy transkontynentalny), autostrady, transport szynowy, wielki przemysł (cementownie, petrochemiczny, ..., ale bez kopalni)
5. Sieci 110 kV - 50 – 500 tys. mieszkańców, 70 miast poza miastami w aglomeracjach.

Materiały (datowany: 19 czerwca 2023 r.), skonsolidowane przez:
Sprawozdawcę Senatora Stanisława Lamczyka

Współpraca: Jan Popczyk, Krzysztof Bodzek (Konwersatorium IE)